

Orjadest pärijateks

Nõnda ei ole sa enam ori, vaid poeg, aga kui sa oled poeg, siis sa oled ka pärija Jumala kaudu. [GI 4:7](#)

Hingamispäev, 12. august
Darren J. Cecil (Durban, Lõuna-Aafrika)

Sissejuhatus. *Issanda templi ülesehitamine*

[GI 3:25–29](#)

„See peabki raske olema. Kui see ei oleks raske, siis teeksid seda kõik. Raskus muudabki selle suurepäraseks.“* See tsitaat on mind mu praeguses eluetapis motiveerinud. Täna on teine päev, mil käin oma onu jõusaalis trenni tegemas. Pärast eilset „jalapäeva“ ja tänast „biitsepsi- ja triitsepsipäeva“ ei suuda ma ära oodata, et näha, kust mu keha võib homme valutama hakata. Minu onu on koostanud programmi nädala jaoks ja trennid iga päeva jaoks. Ta teab, missuguseid harjutusi on vaja vastavate lihasgruppide treenimiseks teha, ning oskab arvestada lihaste taastumisperioodi. Ta teab, mida on vaja eesmärgi saavutamiseks teha.

Kui riietad end Kristusega, näitad sellega oma kuulumist kuninglikku perekonda.

Piiblitekst räägib sellest, et oleme usu kaudu Kristusesse Jeesusesse Jumala lapsed. Me ei pea käituma orja moodi, vaid peame pidama end ülal nagu Jumala pojad ja tütreid. Enne, kui saame hakata Jumala lastena käituma, peame oma Isa tundma. Peame õppima Teda tundma, sest Ta ei ole eemalviibiv Isa. Hoopis meie oleme lapsed, kes ära jooksevad.

Olen avastanud, et päeva kõige raskem osa on enne seda, kui ma palvetan, kuid kõige kergem osa pärast palvetamist. Ma võin sõna otseses mõttes kõike muud teha, aga kui ükskord palveks aega võtta, on see tohutu õnnistus. Kindlasti ei ole meil aega enne, kui me seda võtame. Hommikune pühendus hetk on nagu riietumine enne kooli või tööle minemist – sa ju ei tahaks ilma riieteta kodust lahkuda.

Ettevaatust kiirustades tehtud palve eest – sa oled riides ja lahkud kodust, kuid siis leiad, et oled selga pannud ainult aluspüksid. Enda rüütamine usuga Temasse on igapäevane tegevus, mis muudab meid kõiki võrdseteks pereliikmeteks vaatamata meie taustale, rahvusele või soole. Kui riietad end Kristusega, näitad sellega oma kuulumist kuninglikku perekonda. Nii võid ringi käia printsi või printsessi enesekindlusega, sest sinu Isa on kuningate Kuningas. Kui asi läheb palavaks, ära usku ära võta. Just siis pead usuhõlmad tihedamalt koomale tõmbama.

Ma julgustan sind proovima järele usku, mis sind kujundab ja uueks teeb. Usk Jeesusesse Kristusesse vormib sind inimeseks, kelleks sa oled loodud.

Pühapäev, 13. august
Christelle Govender (Durban, Kwa Zulu Natal, Lõuna-Aafrika)

Tõendusmaterjal. *Orjaahelad vabaduse lävel*

[GI 4:7](#)

„Amandla awethu!“** Mitte kunagi varem ei olnud valu ja jõud liitunud nii tugevaks jõuks, et isegi mõjuvõimsa valitsuse ahelad alistusid vabaduse hüüdele. Heitlus orjust ja rõhumist toetavate seaduste all ei ole üksnes lugu, mida lõuna-aafriklased lastele räägivad, vaid võitlus, mis jättis praegu paranevale rahvale suured armid. Orjalik kuulekus seadusele, mis näis ülendavat ühte ning samas rõhuvat ja eraldavat teist, ei

* Tom Hanks, „A League of Their Own“ („Naised palliplatsil“), <http://www.reellifewisdom.com/taxonomy/term/a-league-of-their-own>.

** Apartheidi liikumise ajal populaarseks saanud loosung „Võim meile!“.

ole vaid lihtsalt tragöödia, vaid midagi, mis on väga reaalne ka tänapäeval, nagu see oli ka sel ajal, kui Paulus galaatlastele kirjutas.

Kõik, kes usuvad, võivad Jumala perekonda siseneda.

Inimkond on orjuse küttesse aheldatud olnud Eedeni aiast peale. Läbi kogu Vana Testamendi meenutatakse meile valu ja kurbust, mida need läbilõikavad ahelad põhjustavad. Paulus kõneles galaatlastele ajal, mil paganad olid juba hakanud head sõnumit kuulma ja juutide osadusega ühinema. Mõistagi ei võtnud tolle aja juudid värskeid adopteeritud pereliikmeid täielikult omaks ning olid hakanud paganatele reegleid ja määrusi peale suruma. Laske ennast ümber lõigata, pidage paastupäevi, tehke seda ja tehke teist. Sellest masendatud paganad hakkasid taas ahelaid tundma, seekord mitte lihtsalt patuahelaid, vaid seadusi, mida esitati ainsa vahendina päästetud saamisel ja Jumala lepitamisel.

Juudid tundsid ka, et kuningriik oli õigusjärgselt nende pärand, nagu oli Aabrahamile töötatud. Miks üldse tuleks pakkuda vääritutele, seadusega mitte seotud paganaile kohta pidulauas?

Vastus sellele küsimusele on Pauluse selle kirja teema. Ta jaga lootust – lootust neile, kes on patuahelais, kuid lootust ka neile, kes arvavad, et täiuslikule Jumalale heameele valmistamiseks peavad nad kõigepealt täiuslikult Tema seadusi pidama. See on evangeeliumi moonutamine, sest iseenesest ei suuda me midagi teha. kuid usu kaudu Kristusesse on meil pühade kannatlikkus ja me peame Jumala kärke. Kiri galaatlastele meenutab meile, et üks vaimuliku vabaduse juurde on avatud ning kõik, kes usuvad, võivad Jumala perekonda siseneda.

VASTA

Mida sa arvad, missugused on mõned siduvatest seadustest, mille sunnime peale endale ja teistele meie ümber, mis võivad takistada meid vastu võtmast puhast lihtsalt evangeeliumitõde sel ajal, kui püüame kõigest väest välja osta oma kohta taevas?

Esmaspäev, 14. august

Melissa Naidoo (Woodhurst, Durban, Lõuna-Aafrika)

Logos. Printsid ja printsessid

[GI 3:25–29](#)

Meie seisund Kristuses ([li 29:14](#); [Rm 6:1–11](#); [8:17](#); [GI 3:25–29](#); [1Pt 3:21](#))

„Kui te olete aga Kristuse päralt, siis te olete järelikut Aabrahami sugu ja pärijad töötuse järgi.“ ([GI 3:29](#)) Me saame olla „Kristuse päralt“ ainult siis, kui anname oma elu Talle ja sünnime uuesti. Ristimine ei ole lihaliku saasta kõrvaldamine, vaid hea südametunnistuse vastus Jumalale ([1Pt 3:21](#)). Ristimisteenistuse käigus võime kuulda pastorit rääkimas, kuidas ristitavad lähevad „veehauda“. Just nii see on, sest seal sünnime uuesti. Me loobume sellest, mis me oleme, ja tulema välja uue inimesena, keda Kristus meist soovib. Me ei kuulu Saatanale. Ristimisega oleme valinud, kelle poolel oleme.

Me oleme Tema pärijad.

Kuid sellega asi ei lõpe. Jah, me oleme uued. Jah, taevas rõõmustab, kuid Saatan on maruvihane ja tahab meid tagasi oma poolele saada. Seepärast proovib ta läbi kõik, et meid tagasi saada. Kuid olgem kindlad, sest Kristusesse jäädes saame väga palju rohkem. See on koht, kuhu kuulume. Meil on Tema töötused, mis kinnitavad meid. „Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda.“ ([Jh 14:14](#)) „Sest mina tunnen mõtteid, mis ma teie pärast mõlgutan, ütleb Issand: need on rahu, aga mitte õnnetuse mõtted, et anda teile tulevikku ja lootust.“ ([Jr 29:11](#)) „Ärge siis hakake muretsema, öeldes: „Mis me sööme?“ või „Mis me joome?“ või „Millega me riietume?““ ([Mt 6:31](#)) Salm [33](#) jätkab: „Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!“ Mida enamat oleks veel loota või soovida, kui meil on sellised töötused?

Jumal saatis oma Poja ([Jh 1:14](#); [Gl 4:4, 5](#); [Rm 8:3, 4](#); [2Kr 5:21](#); [Fl 2:5–8](#); [Hb 2:14–18](#); [4:14, 15](#))

Miks tuli Jeesus maa peale? Meie tavapärase vastus on: „Otsima ja päästma kadunud“, aga miks pidi see juhtuma? Lähme tagasi algusesse. Pärast seda kui Adam ja Eeva olid keelatud vilja söönud, tegi Jumal teatavaks oma lunastusplaani. „Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad.“ ([1Ms 3:15](#)) See tekst kuulutab ette, et Jeesus tuleb „lahti ostma seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse“ ([Gl 4:5](#)).

Kui Jeesus oli Maa peal, näitas Ta meile, et kuigi maailm on pattu täis, on võimalik elada patuta elu. Ta suudab meie nõrkustele kaasa tunda, sest Teda kiusati, kui Ta oli kõige nõrgem, kuid ometi jäi Ta patuta ([Hb 4:14, 15](#)). Ta näitas meile ka seda, kuidas peaksime elama. Ta teadis, et on Kõigekõrgema Poeg, kuid Ta tuli väikese lapsena, elas keskmisest kehvemalt, ilma mingite uhkete asjadeta. Miks on meil raske sama teha? Selleks et taevasse jõuda, peame elama samamoodi nagu Jeesus ja omama samasugust meelsust ([Fl 2:5–8](#)).

Kui Jeesus ütles: „See on lõpetatud!“ ja templi eesriie kärises ülalt alla pooleks, mõtles Ta sellega, et tseremoniaalseadustega on kõik. Meil ei ole vaja tapaohvreid tuua – Jeesus oli ülim ohver! Meil ei ole vaja surelikku ülempreestrit – Jeesus on meie Ülempreester! Tema kostab meie eest. Nüüd on meil otsene ligipääs taevasele Isale.

Miks tagasi orjusesse? ([Mk 2:27, 28](#); [Lk 13:10–16](#); [Gl 4:8–20](#))

Hingamispäev tehti meie jaoks. Meid ei tehtud hingamispäeva jaoks ([Mk 2:27, 28](#)). Jumal soovis, et meil oleks see puhkepäev. Kas suudad ette kujutada töötamist kaheksa tundi päevas, seitse päeva nädalas? Me oleksime emotsionaalselt ja füüsiliselt kurnatud. Jumalal oli plaan. Tema ei pidanud seitsmendal päeval puhkama, kuid Ta tegi seda. Miks? Ta tahtsi näidata meile hingamispäeva eesmärki ja seda, kuidas hingamispäeva pidada.

Väidetakse, et loomisel ei olnud hingamispäeva. Aga mõelgem sellele: vanemad õpetasid meid rääkima, pudelit hoidma, lusikat kasutama. Roomamine, kõndimine, jooksmine – kõik õppisime jälgides. Kuigi loomisel ei olnud käske olemas, on hingamispäeva peetud algusest peale, kui meie esivanemad õppisid Eedenis otse oma Loojalt. Seda anti edasi põlvkonnalt teisele kuni Moosese ajani. Aga kui Mooses juhtis iisraellased Egiptusest välja, nägi Jumal, et nad ei elanud sellist elu, nagu Tema oli kavandanud, ja Ta kirjutas Siinai mäel kümme käsku. Jumal soovib, et teeniksime Teda, mitte ei oleks maailma ja selle pakutava orjad.

Kui Jeesus käis maa peal, tegi Ta imetegusid: tervistas haigeid, tegi pimedad nägijaks, äratas surnud üles ja tegi veel palju muud. [Lk 13:10–16](#) süüdistati Jeesust hingamispäeva rikkumises, aga tegelikult näitas Ta meile, mida saab hingamispäeval teha. Seadused on selleks, et meid suunata. Jumal armastab meid igavese armastusega. Ta on näidanud seda meile väga mitmel moel. Aga siiski eelistame ikka ja jälle maailma Jumalale. Jumal ootab, et meie südamesse tulla (Ilm 3:20). Kui laseme Ta sisse, siis viib Ta meid sellistesse paikadesse, mille kõrval tuhmub see, mida on maailmal pakkuda. Me oleme Tema pärijad.

VASTA

1. Mis tunne on teada, et sa ei ole lihtsalt üks paljudest siin maailmas, vaid sa oled pärija?

2. Loe [Gl 3:1–3](#). Missuguste peamiste põhimõtetega oleme seotud?

Teisipäev, 15. august

Christopher Hammond (Havenside, Chatsworth, Durban, Lõuna-Aafrika)

Tunnistus. „Jumal saatis oma Poja“

[Jh 1:14](#); [Gl 4:4, 5](#); [Rm 8:3, 4](#); [2Kr 5:21](#); [Fl 2:5–8](#); [Hb 2:14–18](#); [4:14, 15](#)

„Kristus võttis endale inimolemuse, et Ta võiks ulatuda inimkonnani, ning samal ajal hoidis oma jumalikkuse abil kinni jumalikust väest. Ta sai inimeseks, et inimesed võiksid saada üheks Temaga, nagu Tema on üks Isaga. Siin maa peal elamise ajal kiusati ja prooviti Teda kõiges nagu meidki. Ta ütleb igale uskuvale lapsele: „Ära kardada, mina olen maailma ära võitnud. Minu saavutatud võidu tõttu on sul võimalik olla rohkem kui võitja.“¹

„Tema väe ja juhtimise abil saavad inimesed elada sellist elu, nagu elas Tema siin maailmas.“

„Kõik asjad maa peal näitasid, kui hädasti oli vaja Jumala saadetud Õpetajat, kelles olid ühendatud jumalikkus ja inimikkus. Oluline oli, et Kristus tuleks inimese kujul ja oleks inimkonna esindaja, et tõsta langenud inimesed üles. Ainult nii oli võimalik maailmale Jumalat näidata.

Kristus pani vabatahtlikult kõrvale oma kuningliku rüü ja krooni ning tuli siia maa peale, et näidata inimestele, missugused nad võivad koostöös Jumalaga olla. Ta tuli pimeduse keskele särama ja pimedust oma ligiolu ereda valgusega hajutama.

Kui igavese Jumala Poeg tuli aja täis saades Isa sülest siia maailma, võttis Ta endale inimikkuse, rüütas jumalikkuse inimikkusega. Isa ja Poeg otsustasid koos, et Kristus peab maailma tulema imikuna ning elama elu, mida inimesed peavad lapseest täiskasvanueani elama, taluma katsumusi, mida nemad peavad taluma, ning elama samal ajal patuta elu, et inimeses võiksid Temas näha eeskuju, missuguseks nad võivad saada ja et Ta teaks kogemusest, kuidas aidata neid võitluses patuga. Teda katsuti läbi nagu inimest, kiusati nagu inimest. Tema väe ja juhtimise abil saavad inimesed elada sellist elu, nagu elas Tema siin maailmas.“²

VASTA

1. Kui Kristus tõi ülima ohvri ja jättis sinu pärast taevase au, mida võiksid sa siis vastutasuks teha?

2. Kas sinu arvates on sarnasusi kirjatundjate ja variseride ning meie kui seitsmenda päeva adventistide vahel? Kuidas saame seda muuta? Kuidas saame Jeesuse moodi elada?

Kolmapäev, 16. august

Germaine Melody Cecil (Hillary, Durban, Lõuna-Aafrika)

Praktiline juhend. **Vaimulik vabadus**

[Gl 4:1–7](#)

Kui me vaatame sõna „ori“, siis on sellel väga negatiivne tähendusvarjund. Merriam-Websteri sõnaraamatus on seda defineeritud nii: „See on keegi, kes on seaduslikult teise inimese omand ja keda sunnitakse selle inimese heaks tasuta töötama.“* See on ka meie üldine arusaam orjast, kuid teine orja definitsioon tundub meie igapäevase elu jaoks sobivam: „Inimene, kes on millegi tugeva mõju ja kontrolli all.“ Ma arvan, et meist võivad saada iseenda orjad ning on palju asju, mille üle võiks meil kontroll olla, kuid me laseme neil ennast kontrollida.

Meile on antud võimalus nõuda kuninglikust soost olemise tötuse täitumist.

¹ Ellen G. White, „A High Standard“, Pacific Union Recorder, 9. veebruar 1905.

² Ellen G. White, „A Teacher Sent From God“, The Signs of the Times, 17. mai 1905.

* Merriam-Webster Online, märksõna „slave“, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/slave>.

Kui vaatame nüüd mõistet „pärija“, siis tuleb tunne, nagu oleksime just 180-kraadise pöörde teinud. Merriam-Websteri sõnaraamatu järgi on pärija „isik, kellel on seaduslik õigus saada surnud inimese omand“ või „isik, kellel on õigus saada kuningaks või kuningannaks või nõuda endale tiitlit, kui vastava tiitliga isik sureb“**.

Kui vaatame neid kahte mõistet, siis on need nagu öö ja päev või äärmused nagu ühiskonna alamklass ja ülemklass, kus puudub täielikult keskklass. [Gl 4.](#) peatükis näeme, et neile öeldi, et nad ei elaks ega tegutseks nagu orjad, vaid võtaksid omaks pärija õigused ja eesõigused, sest nad on Jumala pojad ja tütreid. Kui imeline see on! Meile on antud võimalus nõuda kuninglikust soost olemise töötuse täitumist. Järgnevalt mõned moodused, kuidas võime seda teha.

1. *Vaata ringi ja tee kindlaks, mis meid orjastab.* See võib olla ükskõik mis, mida teeme inimestele, kellega koos oleme jne.

2. *Tee kindlaks, kuidas ja miks.* Mõttele välja, miks on see asi meid oma haardesse saanud ja kuidas jõudsime sellisesse seisundisse, kus asi, mille üle meile on antud võimu, kontrollib meid.

3. *Tee otsustav pingutus seda murda.* Kui sul on ajapuudus, võta viis minutit. Istu maha ja analüüsi uuesti kõike. Kas kõik, mida sa teed, on vajalik? Kuidas saad asjad nii ümber korraldada, et juhid ise oma aega, mitte aeg ei juhi sind?

Kõik need väikesed igapäevased asjad saavad juhtida meid lõpuks vaimulikku vabadusse, kui nendega õigest tegeleda.

Neljapäev, 17. august

Chenay Charles (Durban, Lõuna-Aafrika)

Arvamus. **Vanglast põgenemine**

[Rm 6:1–11](#); [Gl 4:8–20](#)

Kujuta hetkeks ette, et oled vanglas. Ilmselt tulevad sulle silme ette oranžid hõlstdid, tätoveeringud, vastik toit, vabaduse puudumine ja hirmutavad kaasvangid, eks ole? Vale. Selles ainulaadses vaimulikus vanglas on isikustatud kiusatused, mille on välja mõelnud suur petis, Saatan, meie ahvatlemiseks. Mõned neist on patud, mis ilmselgelt orjastavad, nagu näiteks narkootikumid, alkohol, rahahimu, hooraclu, homoseksuaalsus ja pornograafia. Muud valdkonnad võivad olla sellised patud nagu valetamine, uhkus, vihahood ja lahkmeel, millest harva räägitakse, kuid mis võivad siiski vaimulikult saatuslikuks saada ([Gl 5:19–21](#)).

Ta pakub meile vanglast vabanemise kaarti, mida nimetatakse lunastuseks!

Probleem, mis on meie ees, on see, et ükskõik väga me ka ei püüaks hea käitumise pärast vanglast välja saada või ükskõik väga me seadusele ei kuuletuks, selles pole kasu. See ei tee meid vabaks. Me ei saa end päästa seadusele kuuletudes, igal hingamispäeval kirikus käies ega munkadena elades ([Ef 2:8](#)). Ainus viis pattudele vaatamata sellest vaimulikust vanglast välja saada on Jeesuse kallid puhastav veri. See on ainus vahend patu vaimuliku orjuse vastu.

Veelgi enam, kui otsime Jeesust isiklikult tundma õppides Jeesuse verd ja lunastust, peame astuma Tema isiklikku suhtesse ja pääseme samal ajal orjusest ([2Pt 2:20](#)). Meie vangistaja Saatan hoiab meid vaimulikus vanglas. Kuid on lootust. Jeesus on juba meie kautsjoni maksnud, suurima summa, mis eales on määratud. See hind on Jeesuse veri ja Tema surm ristil sinu ja minu päästmiseks. Tegelik küsimus on, kas me tahame vabadust või oleme patu orjadena rahul?

Mõnikord klammerdume teadmatult patuahelate külge. Pea meeles, et mitte kunagi pole hilja pöörduda tagasi Jeesuse juurde ning et me ei ole enam patu orjad, vaid

** Samas, märksõna „heir“, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/heir>.

Jumala pärijad ([Gl 4:7](#)). Pea meeles, et ükskõik missugusesse kiusatusse sa satud, Jeesuse nimes on vägi purustada kõik ahelad.

Jeesusel on meie jaoks suurepärase plaan – vabastada meid meie vaimulikust orjusest. Ta on kavandanud vanglast põgenemise, Ta pakub meile vanglast vabanemise kaarti, mida nimetatakse lunastuseks! Sa pead selle üksnes vastu võtma, kahetsema ning pöörama oma elu täna Tema poole tagasi. Ta armastab sind ja ootab põgenemisautoga, et sind üsna pea taevasse viia.

VASTA

1. Miks on sinu arvates nii lihtne langeda tagasi vaimulikkude orjusesse või vanadesse patustesse harjumustesse ning kuidas saame seda ära hoida?
2. Mis takistab sul täna Jeesuse vanglast vabanemise kaarti vastu võtta?

Reede, 18. august

Dwain Esmond (Gaithersburg, Maryland, USA)

Uurimine. **Vaba orjus**

[Gl 4:7](#)

KOKKUVÕTE

Mõte olla millegi ori täidab inimesed enamasti kokkumusega. Kuid ometi näeme iga päev meie maailmas inimesi, kes on lõbude, narkootikumide, tarbimise, vägivalda ja terve rea muuda halbade asjade orjuses. Selles keskkonnas annab Jumal meile märku saada Jeesuse Kristuse orjaks. Kuigi paljud meie kultuuris peavad Jeesuse Kristuse pakutud elule alistumist vaid veidi paremaks kui üleskutset orjusele, mille puhul on õhkõrn lubadus millelegi paremale tulevikus, saavad need, kes Kristuse pakkumise vastu võtavad, vastutasuks armu. Nad saavad Tema patuta elu, Tema lepitava surma, Tema ülestõusmise väe, Tema eestkostete taevases pühamus ning üsna varsti Tema tagasituleku. Orjus, millesse Kristus meid kustub, on see, kus me saame tõelise vabaduse ja rahu Jumalaga.

TEGEVUSED

- Tee videointervjuu mitme sõbraga ja palu igaühel vastata järgmistele küsimustele: mida tähendab olla patu ori? Mida tähendab olla Jeesuse Kristuse ori? Miks otsustavad mõned jääda pigem patu ikke alla kui võtavad vastu Jeesuse Kristuse ikke?
- Loe [Rm 6:1–11](#) ja mõtiskle selle üle, eriti mõtle sellele, mida andis Jeesuse Kristuse surm ja ülestõusmine inimestele.
- Analüüsi, mil moel tegeletakse patu ja lunastuse teemadega niisugustes religioonides nagu hinduism, budism ja islam, kui neil religioonidel üldse on sellised õpetused. Võrdle ja vastanda moodust, mida antakse inimestele patu võitmiseks sellega, mis on kirjas [2Kr 5:21](#).
- Loo [Jh 1:14](#) põhjal laul. Mõtle maailma vaimulikule olukorrale sel ajal, kui Jeesus tuli. Peale selle võtta arvesse, mis kujul tuli Jeesus, et alustada selle kõige olulisema ülesandega.
- Jaga sõbraga isiklikku tunnistust sellest muutusest, mille tegi Jeesus sinu elus pärast seda, kui andsid oma elu Talle.
- Mõtle, kuidas on Kristuse ohver mõjutanud loodusmaailma. Mida räägitakse [Rm 8:18–20](#) sellest, kuidas mõjutas patt loodusmaailma? Miks ootab kogu loodu Jumala laste ilmsiksaamist?

LISALUGEMINE

[Js 53](#); [Mt 11:28–30](#); [2Kr 12:9](#).

Ellen G. White, „Ajastute igatsus“, 3. ja 4. peatükk.